

Cuprins

Titlul I. Aspecte generale despre acțiunea civilă și dreptul la acțiune.....	1
Capitolul I. Conceptul de acțiune civilă și conceptul de drept la acțiune	1
Secțiunea 1. Controversa privind definiția acțiunii civile.....	1
§1. Aspecte generale	1
§2. Noul Cod de procedură civilă	5
Secțiunea a 2-a. Precizări privind terminologia.....	6
Secțiunea a 3-a. Natura juridică a acțiunii civile	9
Secțiunea a 4-a. Conceptul de drept la acțiune. Controverse	13
Capitolul II. Corelația dintre dreptul subiectiv civil, acțiunea civilă și dreptul la acțiune	15
Secțiunea 1. Corelația dintre dreptul subiectiv și acțiunea civilă.....	15
Secțiunea a 2-a. Corelația dintre acțiunea civilă și dreptul la acțiune	21
Titlul II. Condițiile de exercitare a acțiunii civile	23
Capitolul I. Precizări prealabile. Teorii privind condițiile de exercitare a acțiunii civile.....	23
Capitolul II. Afirmarea unui drept	37
Secțiunea 1. Enunțarea acestei condiții	37
§1. Precizări prealabile.....	37
§2. Argumente în favoarea reținerii acestei condiții	39
§3. Proiectul Noului Cod de procedură civilă	41
Secțiunea a 2-a. Condițiile ce trebuie îndeplinite de dreptul subiectiv civil.....	42
§1. Să fie recunoscut și ocrotit de lege.....	42
§2. Să fie exercitat în limitele sale externe și interne.....	43

§3. Să fie exercitat cu bună-credință	43
§4. Să fie actual	43
Secțiunea a 3-a. Sancțiunea care intervine în cazul lipsei dreptului	46
§1. Respingerea acțiunii ca neîntemeiată	46
§2. Respingerea acțiunii ca prematur introdusă	47
§3. Nulitatea cererii	51
Capitolul III. Interesul	51
Secțiunea 1. Noțiune. Particularități	51
Secțiunea a 2-a. Cerințele interesului	57
§1. Să fie legitim	58
§2. Să fie personal și direct	63
§3. Să fie născut și actual	67
§4. Interesul trebuie să fie determinat sau cel puțin determinabil	69
Secțiunea a 3-a. Sancțiunea care intervine în cazul lipsei interesului	71
Capitolul IV. Capacitatea procesuală	71
Secțiunea 1. Capacitatea procesuală de folosință	72
§1. Categorii și conținut	72
§2. Sancțiunea care intervine pentru lipsa capacității procesuale de folosință	81
Secțiunea a 2-a. Capacitatea procesuală de exercițiu	83
§1. Categorii și conținut	83
§2. Sancțiunea care intervine în cazul lipsei capacității procesuale de exercițiu	91
Capitolul V. Calitatea procesuală	92
Secțiunea 1. Noțiune	92
Secțiunea a 2-a. Justificarea calității procesuale	101
§1. Justificarea calității procesuale active	101
§2. Justificarea calității procesuale pasive	128
Secțiunea a 3-a. Transmisiunea calității procesuale	141
§1. Transmisiunea legală	141
1.1. În cazul persoanelor fizice	141
1.2. În cazul persoanelor juridice	142
§2. Transmisiunea convențională	142
2.1. Cesiunea de creanță	143
2.2. Preluarea de datorie	143

2.3. Vânzarea sau donarea bunului litigios	144
§3. Întinderea transmisiunii.....	145
Secțiunea a 4-a. Sancțiunea care intervine pentru lipsa calității procesuale	146
Secțiunea a 5-a. Câteva aspecte de drept comparat privind acțiunile colective.....	150
§1. Acțiunile colective în Țările de Jos	153
§2. Acțiunea colectivă în Portugalia	153
§3. Anglia și Țara Galilor.....	154
§4. Spania.....	154
§5. Suedia.....	155
§6. Acțiunile colective în Statele Unite ale Americii (class action)	155
6.1. Scurt istoric.....	155
6.2. Procedura federală privind acțiunile colective împotriva procedurii statale	157
§7. Acțiunile colective în Canada (Experiența națională).....	158
7.1. Cine poate formula acțiunea colectivă și cine poate fi chemat în judecată printr-o astfel de acțiune.....	159
7.2. Criteriile necesare pentru admisibilitatea unei acțiuni colective.....	159
7.3. Domeniul de aplicare al acțiunilor colective.....	160
7.4. Finanțarea acțiunilor colective.....	161
7.5. Efectele acțiunilor colective.....	161
7.6. Rolul avocatului în acțiunile colective.....	162
§8. Experiența națională în materia acțiunilor colective în Brazilia	162
8.1. Categoriile de acțiuni colective.....	163
8.2. Condiții de admisibilitate	164
8.3. Litispendența în acțiunile colective	165
8.4. Finanțarea acțiunilor colective.....	165
8.5. Puterea lucrului judecat	166
§9. Tipuri de acțiuni colective în Italia	166
§10. Acțiunile colective în Franța	167
§11. Acțiunile colective în România	169
11.1. Acțiunea sindicatelor	169

11.2. Acțiunile Asociațiilor pentru protecția consumatorilor.....	171
§12. Propuneri <i>de lege ferenda</i> privind acțiunile colective.....	172
Capitolul VI. Concluzii privind condițiile de exercitare a acțiunii civile	176

Titlul III. Buna-credință și abuzul de drept procesual.....178

Capitolul I. Buna-credință în dreptul procesual civil.....	178
Secțiunea 1. Aspecte generale relative la teoriile privind definiția bunei-credințe	178
Secțiunea a 2-a. Scurtă analiză a definițiilor date conceptului de bună-credință în general și definiția propusă.....	179
Secțiunea a 3-a. Precizări prealabile privind buna-credință în dreptul procesual civil.....	181
Secțiunea a 4-a. Accepțiunile bunei-credințe în planul procesului civil.....	185
§1. Buna-credință, element intențional (subiectiv) al exercitării dreptului subiectiv civil	186
§2. Buna-credință, îndatorire fundamentală consacrată în Constituția României	188
§3. Buna-credință, principiu ce guvernează desfășurarea procesului civil.....	190
§4. Buna-credință, îndatorire procesuală.....	192
§5. Buna-credință, element intrinsec dreptului la un proces echitabil	193
Secțiunea a 5-a. Dovada bunei-credințe în exercitarea drepturilor procedurale și în îndeplinirea îndatoririlor procesuale	198
Secțiunea a 6-a. Subiecții bunei-credințe în procesul civil... 199	
§1. Titularul dreptului procesual exercitat sau al obligației procesuale	200
§2. Judecătorul, personalul auxiliar și administrativ al instanțelor, subiecți ai bunei-credințe în procesul civil	201

§3. Avocatul, mandatarul părții sau consilierul juridic, subiecți ai bunei-credințe	204
§4. Terțele persoane fizice sau juridice care ar putea ajuta la înfăptuirea justiției constituie subiecți ai bunei-credințe în procesul civil?	205
Capitolul II. Abuzul de drept procesual	214
Secțiunea 1. Noțiune	214
Secțiunea a 2-a. Reglementare	216
§1. Norma de principiu	216
§2. Norme ce reglementează explicit abuzul de drept....	218
2.1. Art. 108 ¹ alin. (1) pct. 1 C.proc.civ.	218
2.2. Art. 108 ¹ alin. (1) pct. 2 C.proc.civ.	219
2.3. Art. 108 ² C.proc.civ.	220
2.4. Art. 108 ³ C.proc.civ.	220
2.5. Art. 108 ⁴ și art. 108 ⁵ C.proc.civ.	220
§3. Norme care implică ideea abuzului de drept	221
3.1. Art. 98 C.proc.civ.	221
3.2. Art. 108 alin. (4) C.proc.civ.	221
3.3. Art. 158 alin. (4) C.proc.civ.	221
3.4. Art. 174 C.proc.civ.	222
3.5. Art. 225 C.proc.civ.	222
3.6. Art. 275 C.proc.civ.	222
3.7. O.U.G. nr. 51/2008	223
Secțiunea a 3-a. Drepturile și îndatoririle procesuale	225
§1. Drepturile procedurale	225
1.1. Dreptul de a adresa cereri instanței	226
1.2. Dreptul de a participa la judecata pricinii	237
1.3. Dreptul la apărare.....	240
1.4. Dreptul de a îndeplini actele de procedură și de a participa la raporturile procesuale personal sau prin mandatar	245
1.5. Dreptul de a recuza pe judecători, procurori, grefieri sau magistrați asistenți, experți, interpreți și traducători, de a invoca incompatibilitatea unor judecători, precum și dreptul de a solicita strămutarea pricinii la o altă instanță, în cazurile și în condițiile stabilite de lege.....	248
1.6. Dreptul de a dispune de soarta procesului	251

1.7. Dreptul de a solicita cheltuielile de judecată efectuate cu prilejul judecării cauzei	254
1.8. Dreptul de a exercita căile de atac	261
1.9. Dreptul de a cere executarea silită	262
§2. Îndatoriri procesuale.....	263
2.1. Îndeplinirea actelor de procedură în condițiile prevăzute de lege	263
2.2. Îndeplinirea actelor de procedură în ordinea stabilită de lege	269
2.3. Îndeplinirea actelor de procedură în termenele stabilite de lege sau de judecător	272
2.4. Exercițarea drepturilor procedurale cu bună-credință și potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege	276
2.5. Îndatorirea de a urmări desfășurarea și finalizarea procesului.....	279
2.6. Dovedirea pretențiilor și apărărilor susținute în fața instanței	284
Secțiunea a 4-a. Elementele constitutive ale abuzului de drept procesual	286
§1. Elementul subiectiv.....	287
§2. Elementul obiectiv	292
Secțiunea a 5-a. Condițiile abuzului de drept procesual.....	295
§1. Autorul actului să fie titularul dreptului procedural în cauză sau al îndatoririi procesuale ce trebuie îndeplinită	295
§2. Autorul actului abuziv să fie capabil să îl exercite... ..	296
§3. Să exercite dreptul în limitele sale externe fixate de lege	297
§4. Dreptul procedural să fie exercitat în alte scopuri decât scopul pentru care acesta a fost recunoscut de lege	298
§5. Dreptul procedural să fie exercitat cu rea-credință ..	300
Secțiunea a 6-a. Subiecții abuzului de drept procesual.....	301
§1. Subiectul activ	301
§2. Subiectul pasiv	306
2.1. Subiectul pasiv principal.....	307
2.2. Subiectul pasiv adiacent.....	309

Secțiunea a 7-a. Sancționarea abuzului de drept	
procesual	309
§1. Sancțiunea cu amendă judiciară	310
§2. Obligarea autorului faptului abuziv la plata unor despăgubiri pentru pagubele pricinuite	311
§3. Lipsirea actului abuziv de efectele urmărite de autor, contrare scopului în vederea căruia dreptul astfel exercitat a fost recunoscut de lege	311
§4. Nulitatea actului abuziv și a tuturor actelor subsecvente acestuia	314
§5. Alte sancțiuni posibile.....	315
5.1. Sancțiuni aplicabile judecătorului.....	315
5.2. Sancțiuni aplicabile personalului auxiliar de specialitate	320
Secțiunea a 8-a. Invocarea abuzului de drept procesual	321
§1. Invocarea din oficiu de către instanță.....	322
§2. Posibilitatea invocării abuzului de drept procesual numai de către partea adversă (vătămată prin actul procedural exercitat abuziv).....	323
2.1. Conținut	323
2.2. Critici aduse acestei opinii	324
Secțiunea a 9-a. Concluzii privind abuzul de drept procesual	325
Bibliografie selectivă	327